

Erisoodustused

Alla laaditud 07.09.2022

Sisukord

Tööandja sõiduauto	3
<i>Erisoodustuse maksustamise kord</i>	3
<i>Sõidupäeviku pidamine</i>	3
<i>Transpordiameti teavitamine</i>	4
<i>Erisoodustuse deklareerimine ja maksustamine</i>	4
<i>Sõiduauto kasutamine eranditult ettevõtluses</i>	5
<i>Sõiduauto ettevõtluses kasutamise tõendamine</i>	5
<i>Arvestuse pidamine</i>	7
<i>Erisoodustuse tekkimine tööandja sõidukitelt</i>	8
<i>Mida loetakse sõidukiks?</i>	8
<i>Erisoodustuse arvutamise kord</i>	9
<i>Sõiduautodega seotud käibemaksuarvestus</i>	10
<i>Erandid</i>	11
<i>Arvestuse pidamine sõiduauto kasutuse osas</i>	12
<i>Sõiduauto eratarbimine</i>	13

Tööandja sõiduauto

Erisoodustus tekib tööandja sõiduauto erasõitudeks kasutamise võimaldamisel. See tähendab, et ei ole oluline tööandja sõiduauto kasutamine erasõitudeks, vaid sõiduauto kasutamise võimaldamine. Samuti ei ole oluline tööandja sõiduauto kasutamisel erasõitude hüvitamine, sest see ei muuda erisoodustuse maksustamist.

Erisoodustuse maksustamise kord

Tööandja omandis või valduses oleva sõiduauto töö-, ameti- või teenistusülesannete või tööandja ettevõtlusega mitteseotud tegevuseks kasutamise võimaldamisel on erisoodustuse hind:

- ✓ uuel sõiduautil 1,96 eurot kW kohta kuus
- ✓ üle 5 aasta vanusel sõiduautil 1,47 eurot kW kohta kuus.

Sõiduauto mootori võimsuse (kW) leiata [Transpordiameti liiklusregistrist](#) või sõiduauto registreerimistunnistusest (tehnilisest passist).

Hübriidsõiduautode puhul on aluseks Transpordiameti liiklusregistris või tehnilises passis märgitud sisepeõlemismootori maksimumvõimsus (kW).

Elektriautode ja gaasiautode puhul on samuti aluseks Transpordiameti liiklusregistris või tehnilises passis märgitud mootori võimsus (kW).

Erisoodustuse hinda on võimalik arvutada kilovatipõhiselt ka kaubiku (N1-kategooria sõiduki) puhul, mida tööandja võimaldab kasutada erasõitudeks.

Sõidupäeviku pidamine

Erasõite ei ole võimalik arvestuse alusel hüvitada ja seetõttu ei ole sõidupäeviku pidamine vajalik. Kui aga tööandja soovib tõendada sõiduauto kasutamist üksnes ettevõtluses ja töösõitude tarbeks, siis on

võimalik sõidupäevikut pidada (nt elektroonilist GPS-sõidupäevikut vm).

Kui on tõendatud, et tööandja võimaldab sõiduautot kasutada üksnes töösõitudeks, siis erisoodustust ei teki. Kuna erisoodustuse maksustamine ei olene sõiduauto kasutamisest erasõitudeks ja erasõite ei ole arvestuse alusel võimalik hüvitada, siis juhul kui tööandja ka rendib sõiduauto töötajale soodus- või turuhinnaga, siis erisoodustuselt tulumaksu tasumise kohustus tekib ikka kilovatipõhise arvestuse alusel.

Kui autorendifirma või liisinguandja rendib oma töötajale kui kliendile sõiduautot rendituruhinnaga, siis ei teki autorendifirmal või liisinguandjal erisoodustuselt tulumaksu tasumise kohustust.

Transpordiameti teavitamine

Kui tööandja ei võimalda enda sõiduauto kasutamist erasõitudeks, siis teavitab ta sellest Transpordiametit

Kui firma rendib sõiduautot teisele firmale või eraisikule, siis tuleb Transpordiameti liiklusregistris teha märge selle kohta, et sõiduautot kasutatakse üksnes tööülesannete täitmiseks. Rendileandja ei saa tagada seda, et rentnik teeb autoga ainult töösõite. Kui rentnik võimaldab oma töötajatel sõiduautot kasutada ka erasõitudeks, siis sõltumata Transpordiameti liiklusregistri märkest tuleb rentnikul sõiduauto erisoodustuselt maksud deklareerida ja tasuda.

Transpordiametit saab teavitada **e-teeninduse** kaudu ja **Transpordiameti teenindusbüroodes**. Rohkem infot leiate **Transpordiameti kodulehelt**.

Transpordiametit tuleb teavitada ainult M1-kategooria sõidukite (sõiduautode) töösõitudeks kasutamisest. N1-kategooria sõidukite (kaubikute) kasutamisest teavitama ei pea.

Erisoodustuse deklareerimine ja maksustamine

ERISOODUSTUSTE DEKLAREERIMINE

Erisoodustused deklareeritakse maksudeklaratsiooni vormi TSD lisal 4 iga järgneva kuu 10. kuupäevaks.

Erisoodustuse maksukohustus tasutakse tavapäraselt TSD alusel.

ERISOODUSTUSTE MAKSUKOHUSTUS

Erisoodustuse maksukohustus arvutatakse sõiduauto võimsuse järgi, mis uuel sõiduautol on 1,96 eurot kW kohta ja üle 5 aasta vanusel sõiduautol 1,47 eurot kW kohta.

Näide 1

Uue 190 kW võimsusega sõiduauto puhul on erisoodustuse hind $1,96 \times 190 = 372,40$ eurot ning sellelt arvutatakse maksud järgmiselt:

tulumaks $372,40 \times 20/80 = 93,10$ eurot

sotsiaalmaks $(372,40 + 93,10) \times 33\% = 153,62$ eurot,

maksukohustus kokku on $93,10 + 153,62 = 246,72$ eurot.

Näide 2

Uue 90 kW võimsusega sõiduauto puhul on erisoodustuse hind $1,96 \times 90 = 176,40$ eurot ning sellelt arvutatakse maksud järgmiselt:

tulumaks $176,40 \times 20/80 = 44,10$

sotsiaalmaks $(176,40 + 44,10) \times 33\% = 72,7$

maksukohustus kokku on $44,10 + 72,7 = 116,87$ eurot.

Sõiduauto kasutamine eranditult ettevõtluses

Kui äriühing soovib sõiduauto soetuselt ning kasutusega seotud kuludelt maha arvata 100% sisendkäibemaksu ning mitte tasuda makse erisoodustuselt, peab olema tagatud, et sõiduautot ei ole võimalik kasutada ettevõtlusega mitteseotud eesmärgil.

Sõiduauto ettevõtluses kasutamise tõendamine

Väite, et ettevõttes on tagatud sõiduauto eranditult ettevõtluses kasutamine, võib äriühingu esindaja esitada ka vaid suuliselt ning see on üheks tõendiks sõiduauto kasutusega seotud asjaolude kontrollis. Kuid sellist väidet võib pidada üldsõnaliseks, kui ei ole võimalik kindlaks teha, kuidas ning millisel viisil konkreetselt on tagatud sõiduauto eranditult ettevõtluses kasutamine. Kuigi seadus ei selgita, milliste tõenditega peab maksumaksja tõendama kulutuse seotust ettevõtlusega (ja maksustatava käibega), on kohtud selgitanud, et maksumaksja peab korraldama oma ettevõtlustegevuse nii, et majandustehingud

oleksid nõuetekohaselt dokumenteeritud ja maksukohustuse väljaselgitamiseks olulised asjaolud oleksid kontrollitavad [1]. Lisaks on kohus öelnud, et majandustehingud võivad olla tõendatud üksnes ka arvetega, kuid sel juhul peavad need olema selged, usutavad ja konkreetsed [2].

[1] Riigikohtu 04.06.2013 otsus nr 3-3-1-15-13

[2] Tallinna Ringkonnakohtu 22.10.2010 otsus nr 3-09-773

Samad tingimused kehtivad ka sõiduautodega seotud kulutustelt (sh soetuselt) sisendkäibemaksu mahaarvamisel ning sõiduauto eranditult ettevõtluses kasutamise tõendamisel – see tähendab, et sõiduauto kasutamine maksustamisperioodil peab olema kontrollitav ning maksuhalduri pöördumisel ka maksumaksja poolt tõendatav (on olemas ettevõtte otsus, töötajaid on teavitatud ning jälgitakse kasutamist).

Allpool on toodud lihtsustatud küsimused, millele peab eranditult ettevõtluses kasutatava sõiduauto omanik/ vastutav kasutaja **tähelepanu pöörama**, kui maksuhaldur soovib sõiduauto kasutusotstarvet kontrollida. Küsimuste loetelu ei ole ammendav.

- ✓ Kuidas on tagatud, et sõiduautot ei kasutata erasõitudeks?
- ✓ Kui suur on sõiduauto kuine läbisõit?
- ✓ Kus sõiduautot töövälisel ajal hoitakse?
- ✓ Kes sõiduautot kasutavad/kasutada võivad?
- ✓ Milline on sõiduauto kütusekulu (olukorras, kus ettevõttes on mitu sõidukit, on oluline aru saada iga konkreetse sõiduauto kütusekulu)?
- ✓ Milliseid sõite on sõiduautoga tehtud – kuidas on läbisõit seotud ettevõtlusega?
- ✓ Kas sõiduautoga on saadud kontrolliperioodil trahve (liikluustrahvid, parkimistrahvid)?
- ✓ Kui sõidukeid on rohkem kui töötajaid, siis peab see olema usaldusväärset põhjendatav.

Sellele, et tegemist ei ole eranditult ettevõtluses kasutatava sõiduautoga, viitavad järgmised asjaolud:

- ✓ sõiduauto tehnilisse passi on märgitud ettevõttega mitteseotud isikud;
- ✓ sõiduautosse on paigaldatud ettevõtlusega mitteseotud varustust (suusaboks, rattaraam, turvatool jmt);

- ✓ ettevõttes on rohkem sõiduautosid kui kasutajaid ja ei suudeta usaldusväärselt põhjendada, et autod on soetatud ettevõtlusest lähtuvalt, mitte järgides seotud isikute huve;
- ✓ ettevõttes, kus on ainult üks juhatuse liige (kes võib olla samal ajal ka ainuosanik) ning puuduvad töötajad, puudub juhatuse liikmel või tema perel muu sõiduk, millega teha erasõite.

Arvestuse pidamine

ERANDITULT ETTEVÕTLUSES KASUTATAVA SÕIDUAUTODE KOHTA ARVESTUSE PIDAMINE

Selleks, et ettevõtjal oleks lihtsam tõendada sõiduauto kasutamist ainult ettevõtluses, on abiks alltoodud arvestus. Tegemist ei ole ainsa võimalusega ning ettevõtja võib kasutada tõendamiseks ka muud usutavat viisi.

- ✘ Ettevõtja otsustab, kas temale kuuluvate sõiduautodega võib teha erasõite või mitte. Otsusest tuleb teavitada ka töötajaid.
- ✘ Ettevõtja koostab eranditult ettevõtluses kasutatavate sõiduautode kohta autode kasutamiskorra. Tegemist on ettevõtte sisemise dokumendiga, milles on sõiduautoga seotud temaatika selgelt fikseeritud ning kontrollimisel on ettevõttel see koheselt esitada.
Autode kasutuskorras on:
 - ✓ sätestatud, et isiklikud sõidud ei ole lubatud;
 - ✓ nimetatud sõiduki hoiukoht töösõitude välisel ajal ning kui hoiukoht erineb äriühingu tegevuskohast, siis on toodud majanduslik põhjendus, miks on otstarbekas sõidukit just nimetatud kohas hoida.
 - ✓ fikseeritud, kes sõidukit kasutavad ning kas ja kuidas on kasutus korraldatud (nt kas töötajatega on koostatud kasutuse kohta lepingud, kus on märgitud tingimused; kui sõidukit kasutavad mitmed töötajad, siis kuidas on korraldatud võtmete tagastamine, jmt).

Lisaks kasutuskorra sisseseadmisele tuleb jälgida ka autode tegelikku kasutust. Näiteks kui kasutuskord näeb ette, et ettevõttele kuuluvate sõiduautodega ei tohi teha erasõite ning need tuleb parkida tööpäeva lõpus ettevõtte parklasse, siis peaks see olema ettevõtja poolt ka kontrollitav.

Kontrollitavuse tagamiseks võib kasutuskorra juures pidada sõiduauto osas arvestust näiteks autodesse paigutatud GPSi alusel või järgmiste näitajate kohta:

- ✓ läbisõidumõõdiku (odomeetri) alg- ja lõppnäidu igakuine fikseerimine, et oleks võimalik kindlaks teha kuine läbisõit;
- ✓ klientide, koostööpartnerite jmt nimed ja aadressid, kelle juurde/pärast on sel kuul sõidetud (kui see info on leitav mujalt, siis topeltarvestus vajalik ei ole);
- ✓ selgitus töösõitude kohta, kui need kattuvad osaliselt ka isiklike huvidega. Näiteks kodus käimised/parkimised (kui tegemist on eranditult ettevõtluses kasutatava sõiduautoga, aga ühel õhtul on vaja minna koju, sest sealt minnakse varahommikul otse lähetusse).

Arvestuse pidamiseks on mitmeid võimalusi, näiteks on võimalik kasutada automaatse teekonna arvestuse süsteeme/rakendusi või sõidupäevikut, millest või millele lisatavate tõenditega on võimalik näidata sõitude seotust ettevõtlusega (näiteks on märgitud sõidu eesmärgiga seotud klientide nimed, lisatud on tankimise info, nii saab võrrelda kütusetšekkide arvu ja tankimiste arvu.

Erisoodustuse tekkimine tööandja sõidukitelt

Vastavalt tulumaksuseaduse (TuMS) § 48 lõikele 4 loetakse erisoodustuseks igasugust kaupa, teenust, loonustasu või rahaliselt hinnatavat soodustust, mida antakse töötajale seoses töötamisega tööandja juures. Muuhulgas on erisoodustuseks ka sõiduki tasuta või soodushinnaga kasutada andmine.

Erisoodustuse maksustamise eesmärgiks on maksustada võrdselt töötajale nii rahaliselt kui mitterahaliselt antavad hüved. Oluline on märkida, et erisoodustusena maksustatakse just töötaja rahaline tulu, mitte tööandja kulu. Seega võib mõnikord juhtuda, et tööandja polegi (otsest) kulutust teinud, kuid erisoodustus on siiski antud ja maksukohustus tekkinud.

Mida loetakse sõidukiks?

Tööandja sõidukiks loetakse tööandja valduses olevat sõidukit – olgu see siis tööandja omandis, soetatud liisingulepingu alusel, renditud, kasutuses (tasuta) kasutusvalduse lepingu alusel vmt. Oluline

on asjaolu, et sel ajal kui sõiduk antakse töötaja käsutusse, on see tööandja omandis või valduses.

Kuna TuMS ei käsitle eraldi, mida loetakse sõidukiks, lähtutakse sõiduki mõiste sisustamisel õigusaktidest, kus nimetatud mõiste sätestatud on. Vastavalt liikluseadusele on sõiduk teel liiklemiseks ettenähtud või teel liiklev liiklusvahend, mis liigub mootori või muul jõul. Seega ei oma erisoodustuse tekkimisel vahet asjaolu, mis konkreetset tüüpi/kategooriaga sõidukiga tegu on. Kas tegu on sõiduautoga, veoautoga, bussiga, ATV-ga, mootorrattaga, traktoriga jne – juhul kui tööandja lubab tema omandis või valduses olevat sõidukit töötajal tasuta või soodushinnaga kasutada töötaja erasõitudeks, tekib erisoodustus ning ühtlasi ka maksukohustus.

Tööandja sõiduautode (M1- ja M1G-kategooria sõidukite) puhul on seadusandja maksukohustuse arvutamiseks kehtestanud erireeglid. Põhjuseks on asjaolu, et tööandja sõiduauto töötajale kasutada andmine on väga levinud ning maksukohustuse arvutamine vara kasutada andmise üldreeglite kohaselt oleks maksumaksjale liialt koormav.

Tööandja kaubiku (N1-kategooria sõiduk) puhul on seadusandja maksukohustuse arvutamiseks andnud maksumaksjal võimaluse valida, kas erasõitude erisoodustuse hind leitakse:

1. rendile andmise turuhinna alusel,
2. rendile andmise turuhinna ja soodushinna vahe alusel või
3. erisoodustuse arvestamise aluseks võetakse sõiduki mootori võimsus ning vanus. Uutel sõidukitel on erisoodustuse hind 1,96 eurot sõiduki liiklusregistris märgitud mootori võimsuse ühiku (kW) kohta kuus. Üle viie aasta vanuse sõiduki puhul on erisoodustuse hind sõiduki mootori võimsuse ühiku (kW) kohta 1,47 eurot.

Erisoodustuse arvutamise kord

MILLINE ON ERISOODUSTUSE ARVUTAMISE KORD SÕIDUKITE PUHUL, MIS EI OLE SÕIDUAUTOD?

Selleks, et maksukohustust õigesti arvutada, tuleb lähtuda rahandusministri poolt kehtestatud **erisoodustuse hinna määramise korrast**. Nimetatud määruse punkti 5 kohaselt, kui erisoodustuseks on tööandja omandis või valduses oleva sõiduki (v.a sõiduauto) tasuta või soodushinnaga kasutada andmine töö-, ameti- või teenistusülesannete või tööandja ettevõtlusega mitteseotud tegevuseks, loetakse **erisoodustuse hinnaks selle vara rendile andmise turuhind või rendile andmise turuhinna ja soodushinna vahe**. Turuhind on hind, mida sarnastel tingimustel omavahelistes tehingutes kasutavad omavahel sõltumatud osapooled, näiteks sõidukite puhul hind ja tingimused, millega sõidukeid rendivad oma klientidele sõidukite rentimisega tegelevad ettevõtted. Maksustatakse kogu erisoodustuse hind.

Rahandusministri määrus ei sätesta seda, kuidas peaks tööandja talle kuuluvate sõidukite töötajatele isiklikeks sõitudeks kasutada või mitte kasutada andmist dokumenteerima. Siin kehtivad üldised dokumenteerimiskohused, ehk tööandja peab piisavate dokumentidega suutma tõendada kas ja kuidas selle sõidukiga tehtud sõidud on/olid tema ettevõtlusega seotud või mitte. Juhul kui on piisavalt dokumente veendumaks, et kõik sõidukiga tehtud sõidud olid ettevõtlusega seotud ning töötajate isiklike (tasuta või soodushinnaga) sõite ei tehtud, ei teki ka maksukohustust.

Näide

Tööandjale kuulub N1-kategooria kaubik, millega töötaja teeb ka oma isiklike sõite. Kuna aga tööandja töötajalt nende sõitude eest tasu ei võta, on töötaja saanud erisoodustuse – võimaluse tasuta autot kasutada.

Erisoodustuse hinna ja maksukohustuse arvutamiseks valis tööandja kaubiku rendile andmise turuhinna. Näiteks kui sellise kaubiku renditingimused ja -hind sõidukeid rentivates ettevõtetes on pikaajalisel rendil 32 eurot päevas, sõltumata tegelikust läbisõidust, saab tööandja sellest lähtuvalt erisoodustuse hinna välja arvutada. Kui töötaja kasutas kaubikut terve kuu jooksul ehk 30 päeva, saame erisoodustuse hinnaks $32 \times 30 = 960$ eurot.

Tulumaksukohustuseks tuleb $960 \times 20/80 = 240$ eurot ning sotsiaalmaksukohustuseks $960 + 240 \times 33\% = 396$ eurot. Seega sellise kaubiku töötajale kuuks ajaks tasuta kasutada andmise puhul tuleb tööandjal arvestada 636 euro suuruse tulu- ja sotsiaalmaksu kohustusega.

Loomulikult ei ole rendifirmade renditingimused ja -hinnad alati ühesugused ning turuhinna väljaselgitamiseks peab lähtuma eelkõige sellistest tingimustest, mis on sarnased tööandja enda omadega.

Kuna vastavalt tulumaksuseadusele ja eelviidatud rahandusministri määrusele tekib erisoodustus igasuguse tööandja vara tasuta või soodushinnaga töötajale isiklikuks tarbeks kasutada andmiselt, siis ka tööandja vara, mis pole sõiduk liikluseaduse mõistes (nt paadid, kaatrid jne) kasutada andmine võib tekitada erisoodustuse. Sellise vara kasutamise puhul arvutatakse erisoodustust samamoodi nagu sõidukite kasutamise puhul.

Sõiduautodega seotud käibemaksuarvestus

Sõiduautole ning selle tarbeks ostetud kaupadele ja teenustele kehtib kord, mille kohaselt sõiduautode omatarbe maksustamise asemel **piiratakse sõiduauto** (sh rentimisel, liisimisel) **ning selle tarbeks kaupade ja teenuste ostmisel makstava käibemaksu mahaarvamist**. Sisendkäibemaksu mahaarvamise üldine piirang on 50%.

Seega, **ettevõtluses kasutatava sõiduauto soetamisel või kasutuslepingu alusel kasutamisel ning selle sõiduauto tarbeks kaupade ja teenuste saamisel** arvatakse üldjuhul arvestatud käibemaksust **maha 50% sisendkäibemaksu**. Sisuliselt sõiduauto ettevõtluses kasutamise osatähtsuseks loetakse 50%.

Sisendkäibemaksu maha arvamise piirang kehtib M1-kategooria (sh M1G) sõidukile, mille täismass ei ületa 3500 kilogrammi ja millel lisaks juhiistmele ei ole rohkem kui 8 istekohta.

Kui maksukohustuslasel on **ka maksuvaba käive või tegevus, mida ei loeta ettevõtluseks**, siis tuleb sisendkäibemaksu mahaarvamisel arvestada ka neid asjaolusid.

Sõiduautoga **seotud kulud** on näiteks sõiduauto mootorikütus, varuosad, hooldus, remont, parkimistasud, kulutused sõiduauto transpordile (praamipilet).

Sõiduauto **kuluna ei käsitata:**

- ✓ reklaami paigutuse kulud sõidukile – need kulutused ei ole seotud sõiduki kasutamisega, vaid reklaamimisega;
- ✓ haagise ostu või renti.

Kui **ettevõttesse ostetud sõiduautoga** tehakse **lisaks töösõitudele ka erasõite**, siis kehtib kord, et ettevõtluses kasutatava sõiduauto ostmisel või kasutuslepingu alusel kasutamisel ning selle tarbeks kaupade ja teenuste saamisel arvatakse käibemaksust maha 50% sisendkäibemaksu (või vähem, näiteks kui ettevõttel on osa käivet maksuvaba). Seega sõltumata sellest, millises mahus kasutatakse ettevõtluses kasutatavat sõidukit eratarbimises, saab sisendkäibemaksu maha arvata 50% ulatuses.

Sõiduauto eratarbeks kasutamisenä ei käsitata (see tähendab, käsitatakse sõiduauto ettevõtluses kasutamisenä) töötajate transporti elu- ja töökoha vahel tööandja sõiduautoga, kui on täidetud tulumaksuseaduse § 48 lõikes 5¹ sätestatud tingimused, mille kohta saate lugeda rohkem „**Töötajate transport tööle ja koju tulumaksuseaduse § 48 lõikest 5¹ tulenevalt**”.

SISENDKÄIBEMAKSU MAHAARVAMISE NÄITEID

Näide 1

Sõiduautot kasutatakse **nii ettevõtluses kui ka eratarbimises**. Maksustatava käibe jaoks kasutatakse seda sõiduautot 60% ulatuses ja maksuvaba käibe jaoks 40% ulatuses.

Osteti mootorikütust 50 eurot + käibemaks 10 eurot.

Sisendkäibemaksu saab maha arvata 3 eurot ($10 \times 0,5 \times 0,6$).

Näide 2

Sõiduautot kasutatakse **eranditult ettevõtluse jaoks**. Maksustatava käibe jaoks kasutatakse seda sõiduautot 60% ulatuses ja maksuvaba käibe jaoks 40% ulatuses.

Osteti mootorikütust 50 eurot + käibemaks 10 eurot.

Sisendkäibemaksu saab maha arvata 6 eurot ($10 \times 0,6$).

Erandid

Käibemaksuseaduse (KMS) § 30 lõikes 4 on toodud erandid, millal sõiduauto ja selle tarbeks kaupade ja teenuste saamisel makstava käibemaksu mahaarvamist ei piirata.

Erandit rakendatakse järgmistel juhtudel.

- ✘ Sõiduauto soetatakse **müügiks** või **rendile andmiseks**.
Oluline on, et müügiks või rendile andmiseks soetatud sõiduautosid **ise kasutusele ei võeta**. Müügiks soetatud sõiduauto muul otstarbel kasutusse võtmisel tuleb **korrigeerida soetamisel mahaarvatud sisendkäibemaks**. Korrigeerimine tuleb teha maksustamisperioodil, millal maksukohustuslane müügiks soetatud sõiduauto enda tarbeks kasutusele võtab. Kui maksukohustuslane tegeleb ka sõidukite kasutusse andmisega ja müügiks soetatud sõiduauto antakse näiteks rendile, siis hakatakse 2aastast perioodi lugema sõiduauto rendile andmisest.

- ✘ Sõiduautot kasutatakse peamiselt **tasu eest sõitjateveoks** või **õppesõiduks**. Maksukohustuslasel on õigus ettevõtluseks kasutatavalt sõidukilt ning selle tarbeks soetatud kaupadelt ja teenustelt **sisendkäibemaksu täies ulatuses maha arvata** ka juhul, kui sõiduautot kasutatakse peamiselt tasu eest korraldatavaks sõitjateveoks tingimusel, et maksukohustuslasel on **ühenduse tegevusluba** ja ühenduse tegevusloa **tõestatud koopia**, taksoveo puhul aga **taksoveoluba ja sõidukikaart**.
Eratarbimist maksustatakse omatarbena vastavalt **KMS § 12 lõikele 7¹**.
Omatarbe maksustatavaks väärtuseks nende sõiduautode kasutamise puhul on **KMS § 12 lõikele 7¹** kohaselt: tulumaksuseaduse alusel arvatud erisoodustuse hind ÷ 1,2.

Seega oma töötajale sõiduauto, mida kasutatakse peamiselt tasuliseks sõitjateveo teenuse osutamiseks või õppesõiduauto kasutada andmist maksustatakse. Erinevalt teistest sõiduautodest on nende sõidukite puhul võimalik sisendkäibemaksu maha arvata 100% ka siis, kui autot kasutatakse eratarbimises. Oluline on, et sõiduk vastaks **KMS § 30 lõike 4 punktides 3 või 4** toodud tingimustele.

- Peamiselt sõitjateveoks või õppesõiduks kasutatava sõiduauto ning kuni 3500-kilogrammise täismassiga N1-kategooria veoauto (kaubiku) erasõitudeks kasutamisest tekkinud omatarbe maksustatavaks väärtuseks koos käibemaksuga on tulumaksuseaduse alusel arvatud erisoodustuse hind. Muude sõiduautode erasõitudeks kasutamisest käibemaksuseaduse kohaselt omatarvet tekkida ei saagi.

- ✘ Sõiduautot kasutatakse eranditult **vaid ettevõtluse tarbeks**.
Erandit rakendatakse vaid juhul, kui ettevõtluse jaoks on sõiduauto otseselt vajalik ning seda sõiduautot kasutatakse eranditult ettevõtluse jaoks.

Arvestuse pidamine sõiduauto kasutuse osas

Maksudohustuslane, kes rakendab eeltoodud erandeid ning on sõiduauto ja sellega seotud kuludelt sisendkäibemaksu täies ulatuses maha arvanud, **peab tagama**, et asjaomase **sõiduauto kasutamine ettevõtlusega mitteseotud sõitudeks on välistatud** ning võib jätkuvalt pidada sõiduauto kasutuse osas arvestust.

Arvestuse pidamise viisi üle otsustab ettevõtja ise – eesmärgiks on tagada ettevõtja sõiduauto üksnes ettevõtluse tarbeks kasutamine. Näiteks võib ettevõtja pidada muuhulgas **detailset arvestust ehk sõidupäevikut** või kasutada kolmanda isiku pakutavat **GPS-teenust**.

Üldjuhul peaks eranditult ettevõtluses kasutatav sõiduauto olema **pargitud töövälisel ajal ettevõtte juures**.

Ettevõtte peab otsustama:

- ✓ kuidas sõiduautot kasutatakse,
- ✓ kuidas sellist kasutamist kindlustatakse ning
- ✓ kuidas on sõiduauto kasutamist võimalik nii juhtkonnal kui ka maksuhalduril kontrollida.

Sõiduauto eratarbimine

Kui ettevõtluses kasutatav sõiduauto on **eratarbimises**, siis sõltumata asjaolust, kas töötaja hüvitab sõiduauto kasutamisega seotud kulud või mitte, **ei loeta** sellise sõiduauto kasutamist **eranditult ettevõtluse tarbeks kasutamiseks**.

Nimetatud kord kehtib ka ettevõtetele, kelle tegevusalaks on autode kasutusse andmine ning kes annavad **tasu eest autosid kasutada oma töötajatele**.

Topeltmaksustamise vältimiseks **sõiduauto eratarbimist ei maksustata omatarbena** ning sõiduauto **tasu eest kasutada andmist** maksudohustuslase töötajale, teenistujale või juhtimis- ja kontrollorgani liikmele **ei loeta käibeks**.

Firmaauto kasutamine isiklikeks sõitudeks maksustatakse erisoodustusega **sõiduki võimsuse** alusel.